

MAGYARÁG

1939. Febr. 17

VIII. No. 48

2. oldal

Tulajdonos: „Frída” S. A. bejegyz. la Trib.
Bihar Foc. 1708-1938

Feloldó kiadó:
Uzv. PASZTOR EDENE

Alapította: PASZTOR EDE

Feloldó szerkesztő:
Dr. Zoltán Jónó

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810-1938. Ordonanța No. 15-1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea-Nagyvárad, P. M. Viteazul 4

LEMONDOTT az Imrédy kormány

(Budapest.) Noha kedden kormánykörökből erősen megcáfolták az Imrédy-kormány lemondásáról terjesztett híreket, kedden sorozatos kihallgatások kezdődtek a kormányzónál, amelyek belpolitikai válságra mutatnak. Kedd délelben Imrédy Béla magyar miniszterelnök jelent meg kihallgatáson Horthy kormányzónál. A kihallgatás egy órán át tartott. Gróf Teleky Pál kultuszminiszter két ízben jelent meg kihallgatáson a kormányzó előtt — másodszor Imrédyvel együtt.

A délután folyamán Imrédy tárgyal Csáky István gróf

külgügyminiszterrel, Kereszties Fischer Ferenc belügyminiszterrel, az est folyamán pedig Darányi Kálmán házelnökkel. Este Imrédy újabb kormányzói kihallgatásra ment. Ez a kihallgatás 35 percig tartott. Darányi a miniszterelnökségi palotában várta meg Imrédyt, aki vel újabb hosszas tanácskozást folytatott. Éjfél után több kormánypárti politikus és ellenzéki vezér — köztük Bethlen István gróf és Eckhardt Tibor — jelentek meg a miniszterelnök

Szerda reggel minisztertanácsra ültek össze a kormány

tagjai. Ezt követően — még a Ház ülése előtt, amelyen a zsidótörvényjavaslat tárgyalását kezdték volna meg — összeült a Nemzeti Egység Pártja.

A szerda reggeli lapok biztosra veszik, hogy Imrédy távozik helyéről. A párisi Havas távirati iroda jelentése szerint Törek Gyéza kuriai elnök, gróf Teleky Pál kultuszminiszter és Darányi Kálmán házelnök személye jött kombinációba.

Lapzártakor érkezett jelentés szerint a szerda délelőtti minisztertanács után az Imrédy kormány benyújtotta lemondását.

holtest mellett helyezkedett el, hogy a felolvasást meghallgassa. A katedra körül újból eloltották a gyertyákat, kettő kivételével.

Az ének elhangzása után, helyezték koporsóba a pápa holttestét. A bibor bársónnyal bélelt ciprusi koporsóba tették be először a testet, ezt a koporsót egy ón koporsóba helyezték s azután a harmadik szilfából készült koporsóba tették be, az immár két koporsó által őrzött testet. Armenio Bolla biboros, a koporsóba való helyezés előtt eltakarta a Szent atya arcát és erszényt helyezett el lábához. Az erszényben a pápa uralkodása alatt vert érmek voltak.

Valamennyi biboros egyenként járta körül a pápa koporsóját és azt imádkozva megáldotta.

Armenio Bolla felolvasta a temetési szertartásról felvett jegyzőkönyvet és a szilfa-koporsót, melynek tetején a pápai címer ékeskedik, lepecsételték s ezzel a temetési szertartás véget ért.

XI. Piusz pápa koporsóját XV. Benedek és X. Piusz koporsója mellé helyezték örök nyugalomra.

Eltemették a pápát

Róma, február 15. Kedd délelben tizenkét órakor újból bezárták a kaput a Szent Péter templomban és megkezdtek a délutáni temetési szertartás előkészületeit.

A temetési szertartás délután négy órakor vette kezdetét és azon az elhunyt családtagjain kívül csak a biborosok és a magasabb vatikáni méltóságok vettek részt.

A pápa koporsóját a temetési szertartás megkezdésekor a vatikáni testőrség sorfala állotta körül őrizetkeppen. A testőrök során belül a diplomáciai testület tagjai és az egyházi méltóságok helyezkedtek el. Minden gyertyát eloltottak, sötétség borult a ravatalt őrző kápolnára. Érezni lehetett a világ katolikusságának részvétét.

LILA RUHÁBAN

A szertartást végző biboros odalépett a ravatalhoz a vatikáni kanonok kíséretében. A pápai udvartartás tagjai lila ruhában vettek részt a szertartáson és lila lepelbe vonták azokat az álványokat, amelyeket a lateráni szerződés évfordulójának ünnepségére készítettek. Felcsendült a Miserere,

a halál és a mulandóság országába záródó ember imádsága.

Ezután a pápa holttestét fehér vászonlepelbe takarták és a holttestet vivő menet megindult Aranyszájú Szent János kápolnája felé.

nos kápolnája felé.

Ezután következett a pápa életrajzát és uralkodása főbb mozzanatait magában foglaló hatalmas dicsőítő irat felolvasása, az uralkodás méltatása. A kísérelő papság közvetlenül a

A Szovjet a Fekete tenger államait függetlenségi blokkba akarja tömöríteni Oroszország, Románia, Törökország, Görögország és Bulgária lennének az új államcsoport tagjai

A Giornalul ankarai jelentése szerint az ottani diplomáciai körök nagyban foglalkoztatja egy Oroszországból eredő terv, amelyet ugyan még hivatalosan nem hoztak nyilvánosságra, de állítólag az érdekelt országokban már régebb idő óta folynak a tapogatózások annak megvalósítási lehetőségeit illetően. A terv szerint egy Fekete tengeri blokk megalkotásáról lenne szó, amelyben résztvennének Oroszország, Románia, Törökország, mint a Fekete tenger partállamai, valamint Görögország és Bulgária is, amelyek bár nem bírnak kikötővel ezen a tengeren, de erős érdekeltégük mégis odafüzi őket.

A jelentés szerint a Szovjet javasolni akarja, hogy ily módon alkossanak egy kollektív biztonsági övet a fenti országok, amely biztonsági öv elsősorban Németország kelet-európai terjeszkedése elé vetne gátat.

Hogy hivatalos lépések a szovjetkormány részéről történtek-e már ebben az irányban vagy sem, azt nem lehet biztosan tudni, de bizonyos, hogy az érdekelt államok diplomáciáját komolyan foglalkoztatja a kérdés és amennyiben a felvetett problémát általánosan kedvezően fogadják, amint hogy alig képzelhető másként, úgy annak hivatalos nemzetközi meg tárgyalására is rövidesen sor kerül.

Ajándékakciónk 22-ik száma

78 „vad“ házaspárt esketett össze Belényes környékén Popovici Nicolae orthodox püspök

Georgescu ezredes-prefektus 15 ezer lej nászajándékot adott az új pároknak, de azok az egyháznak adományozták a pénzt

(Nagyvárad). Meghaló ünnepe zajlott le Belényesörvesen, ahol vasárnap hetvennyolc vadházastárs kötött egyszerre törvényes és egyházi házasságot. A nagy ünnepség egyházi részének lefolytatására maga Popovici görögkeleti püspök utazott le, míg az „ifjú párok“ örömapaságát Georgescu ezredes-prefektus vállalta el. Az ezredes-prefektus autóját felhasználta arra is, hogy több közbeeső faluba ellátogasson, megtekintse a premilitáris szervezetek munkáját és személyesen hallgasson meg és orvosoljon olyan

panaszokat, amelyek egyébként nemigen kerülnek a prefektus szeme elé, hanem, mint kevésbé lényeges kérdéseket, az alantasabb tisztviselők intéznék el.

A prefektus utja valóságos diadalut volt, mindenütt a legnagyobb szeretet jelével fogadták és látogatásai alkalmával voltak arra is, hogy a megye népe megismerje az ezredes-prefektus tág látókörét és igazságszeretét. Ennek volt köszönhető, hogy mindenütt a legnagyobb bizalommal tárták fel a falvak lakói panaszait és kívánságait,

amelyeket Georgescu ezredes-prefektus a lehetőségek határain belül egytől-egyig kedvező elintézésben részesített.

Belényesörvesen ujjongó öröm fogadta az örömapát, aki résztvevett a hetvennyolc pár közös esküvőjén, majd meghatározó és felemelő beszédet mondott az új házasoknak. Nászajándékul tizenötezer lejt adományozott az új pároknak, amely összeget aztán — ugyancsak az ezredes-prefektus javaslatára — azok az egyháznak adományozták, hogy ezzel is emlékeztetessék tegyék az ünnepi aktust.

Meghalnak, mert szeretik Japánt

Titkos szervezet működik Tokióban, amelynek tagjai tömegesen követnek el harakirit, hogy tiltakozzanak a háboru ellen

Egy gyönyörű és szívbemarkoló ária hangzik el, telve a visszaemlékezés minden édeségével és gyötrelmével, egy utolsó csók a drága csecsemő homlokára és aztán a kis japán virág meghal, mert európai szeretett. Néhány eltűnő akkord, a függöny lehul Pinkerton hadnagy és Csoroszán szerelmi regénye mögött, meghatott szemek és sikert jelentő taps.

Igy képzelte ezt el egy hallhatatlan európai zeneköltő.

Egy városszéli ház, hangtalan, mindennel leszámolt, gyászos léptek, elfogódott susogás. Százötven Csoroszán homlokán csókolja egymást, mindegyik kezében megvillan a tör és aztán percek alatt csak artikulálatlan hörgés hallatszik, míg végül minden elcsendesül. Csak az ajtóra tűzve marad egy levél, egyetlen szó csupán: Hainanért.

Bizony, nem így képzelte ezt el egy nagyon is halandó japán politikus.

Az „Observer“ számol be róla, tehát egy komolytalannak semmiképpen sem mondható lap. Illetve annak volt tokiói munkatársa, aki levélírást kért, most indult el új álmáshelyére és most megírja mindazt, amit onnan, a helyszínről megírni veszélyes lett volna. De idézzük szó szerinti a cikk idevonatkozó részét:

— Már a harmadik eset ez, mindig jelentős japán győzelmek után. Először nyolcvan japán lány követett el közösen harakirit, másodszer száz harmincöt, Hainan megszállásának hírére százötven. Valami titkos szervezet működik itt, amelyről a kormánynak is tudomása van, nyomára bu-

kanni azonban nem tud. Hogy tudomása van róla, az biztos, hiszen az első tömeggyilkosság alkalmával megtalálták annak a levélnek a másolatát, amelyet az akkori miniszterelnökhöz, Konoye herceghez írtak és amely többek között a következő kitételeket tartalmazta:

„Tiltakozunk a háboru ellen, mint a problémák megoldására alkalmatlan és emberellenes eszköz ellen. Nem lehet néhány ember nagyravágyása miatt egy nemzet legjobbjait vágóhídra cipelni. Japán évezredek óta fennállt és virágzott minden hódító szándék

nélkül, mert meghódította saját férfiúi erejét és asszonyai szívét.

Az európaiak hódításai vaktították el Japánt is. De nézzetek, mivé lettek a nagy európai hódítók azoknak az évszázadoknak a során, amely alatt a békés Japán nyugodtan fejlődött. Hol van Nagy Sándor hatalma, Hannibál serege? Hol van a görögök és Róma gyarmatbirodalma? Mivé lett Portugália, Spanyolország világhatalma?

A hódítók tündöklése rövid, haldoklása hosszú. Nem akarjuk, hogy Japán is erre a sor-

Munkások súlyos szerencsétlensége az iparvasuton

Súlyos kimenetelű szerencsétlenség érte a bikszádi fatélap öt munkását. A munkások névszerint Gálea Gheorghe, Trifan Mihai, Ciocan Vasile, Sahl Iuliu és Ban Ilie az öt tani fatélapnak a községtől mintegy 16 kilométernyire levő erdejében a sín párat javították. Szombaton este, miután a munka befejeződött és az erdőben állomásozó iparvasutató fával megrakott kocsikkal visszaindult Bikszádra, az öt munkás is pályakocsin a vonat után indult. A fele vezető me redék uton, amely tele van veszélyes kanyarokkal, egy hirtelen forduló előtt a pályakocsi fékje felmondta a szolgálatot és a kocsi teljes sebességgel rohant az elől levő lefékezett iparvasutó felé.

A kocsin levő munkások azonnal felismerték a veszélyt

és mindnyájan leugráltak a pályakocsiról, amely a követ-

Sikkasztó perceptorok

Cionca Florian és Voiculescu Nicolae cernesti (Szatmármegye) községbeli perceptorok ellen vizsgálatot indítottak. A vizsgálat megállapította, hogy a perceptorok több szabálytalanságot követtek el és a beszedett pénzt eltulajdonították. A közpénzsikkasztó perceptorokat a bíróság elé állították. A szatmári törvényszék bűnösnek mondta ki őket és a két perceptor 2-2 évi fogságra ítélt. A perceptorok felebeztek az ítélet ellen. A tábla tegnap foglalkozott az ügyekkel, azon

ban az idézést nem küldték ki szabályosan és ezért március 15-re halasztották a tárgyalást.

Nátha ellen Diana sósbor szesz bedörzsölés.

Gál-féle román-magyar és magyar-román szótár mindenkinél nélkülözhetetlen — csak 25 lej. Kapható lapunk kiadói hivatalában.

22 szelvény

amely összegyűjtve feljogosít 1939. január — február hónapban tartandó ajándékaclionkban való részvételre.

ra jusszon. A mi szemünkben a hadsereg minden diadala év ezredes hazánk legnagyobb veresége.

De asszonyok vagyunk, nincs más módunk a tiltakozásra, mint a legősibb japán tiltakozás: a harakiri. Mi hát kiomló vérünkkel tiltakozunk hazánk diadalmármoros megsemmisítése ellen.”

Eddig szól a beszámoló ide vonatkozó része. A cikk írója szerint a japán kormányzat mind a három eddigi esetben mélyszélesen elítélte a dolgot és az öngyilkosok hozzátartozóit arról értesítette, hogy az eltűnt leány, vagy asszony önként jelentkezett ápolónői szolgálatra és már be is hajózott Kína felé. Közben erősen nyomoznak a szervezeti leleplezése érdekében, eddig azonban teljesen eredménytelenül.

Egy költő Csoroszán, hatásos gesztusok és még hatásosabb dallamok között meghalt mert szerette az európai. De háromszázhatvanöt Csoroszán meghalt minden dallam nélkül, mert szerette Japánt.

Ki tudja, gesztusuk mikor lesz hatásos?

Révész Gyula

kező pillanatban teljes erővel nekirohant az iparvasutó legutolsó kocsijának.

Az összeütközés előtt menekülő munkások azonban olyan szerencsétlenül ugrottak ki, hogy mindegyik súlyosan megsebesült.

5 millió font kölcsönt nyújtanak az angol bankárok Romániának?

Uj kikötő épül Constanța mellett

Semphill lord, nagy angol pénzügyi és ipari körök képviselője, két hetet töltött az országban és ezalatt az idő alatt fontos tanácskozásokat folytatott a román ipari és pénzügyi élet vezetőivel, kihallgatáson jelent meg Őfelsége a király előtt és tárgyalt a kormány tagjaival is. Semphill lord pénteken este utazott el a fővárosból Londonba.

A londoni lapok szombat reggel részletesen foglalkoznak

lord Semphill utazásával. Ugy értesülnek, hogy az angol kormány gazdasági szakértőjének romániai tanácskozásai eredményeképpen Anglia nagymennyiségű ipari cikket szándékozik Romániának eladni fa és gabonaszállítás ellenében. A Daily Telegraph szerint Constanțătól északra angol tőkével új román kikötő épül és esetleg flottatámaszpont építéséről is lehet szó. A City körében arról beszélnek, hogy Romá-

nia számára ötmillió fontos kölcsönt folyósítanak s ennek egyrésze esetleg áruhitel lesz. A lapok úgy tudják, hogy Anglia fontban való fizetés ellenében veszi át a román búzát és fát. Az angol kormánykörök kijelentik, hogy Anglia nem kíván más államokat kiszorítani a román piacról, de azt kívánja, hogy a nyugateurópai államok is megkapják részüket a keleteurópai államokkal való kereskedelemről.

Ezeregyéjszakai pompa Iran hercegének és Faruk király hugának esküvőjén

Aranyvonat előzi meg a herceg érkezését

Március 16-án fog lezajlani Kairóban a Közelkelet legnagyobb érdeklődéssel várt esküvője, amikor is Iran hercege nőül veszi Tawziek hercegnőt, Faruk egyiptomi király hugát. A herceg az esküvő előtt egy hónapig Egyiptom vendége lesz miniszterelnökével és igazságügy miniszterével együtt.

A vendég herceg vonatát egy valószínű aranyvonat érkezése előzi meg, amely a völegény

mesés értékű nászajándékot szállítja. A nászajándékok értéke közel tízmillió francia frank. Legértékesebb darabja egy igazgyöngyből és gyémántokból összeállított diadém, amely egymaga négy és fél millió frankot ér. De azért nem megvetendő az a négyszögletes fülbevaló sem, amelyet a herceg a legutóbbi párisi ékszerkiállításon vásárolt meg kétmillió hétszázezer frankért.

Ezek mellett semmiség az a kékgémántokkal kirakott karkötő, amelynek értéke pottom egymillió és nyolcszázezer frank.

De a legszebb ajándék mégis a völegény-hercegné az a kijelentése, hogy hiába volt mind a fáradozása, nem talált olyan ékszer, amely méltó lenne menyasszonya szépségéhez. És ez nem üres bók, mert Fawzieks igazán hercegnő a szépségek között is.

Szabadlábra került Hatry a hírhedt milliárdos angol részvénytcsaló

London, február 15. Közel tíz évi fegyház után szabadlábra került az utolsó évtizedek legnagyobb pénzügyi botrányának főszereplője: Clarence Hatry, akit 1930-ban tizen-négy évi kényszermunkára ítéltek a bíróság. Letartóztatása előtt Hatry volt a prosperitás éveinek legnagyobb angol feje. Volt idő, amikor szinte korlátlan hatalommal uralkodott a londoni City fölött a „Hatry-csoport”, amelyről valószínűleg legendák keringtek a szigetországban.

Aki Hatryra bízta pénzét, eleinte valóban fantasztikus nyereségeket ért el, de amint az általában szokás, a vége az lett, hogy sok-sok ezer kisember pénze uszott el a vakmerő spekuláns kezén. Hatryt az angol rendőrség végül is csalás és értékpapirhamisítás miatt le tartóztatta. Heteken át tartott a szenzációs bűnper, amelyre világszerte félfigyeltek, hiszen Hatry és társai sokmillió fontos üzletet bonyolítottak le napnap után London, Páris, New York és Berlin tőzsdéin. Bárnyilyen kiváló ügyvédek véd-

ték Hatryt, az angol törvény-szék súlyos ítélettel sújtotta és 14 évi fegyházra ítélte. Hatry a fegyházban példás magaviseletet tanúsított és így az angol törvények értelmében büntetése egy részét elengedték. Az

egykori tőzsdekirály most fil-lér nélkül kiszabadult a fegyházból és csak felesége várta kint a kapu előtt. Nyomban elutaztak és kivándoroltak Európából. Senki sem tudja, hogy hová vették utjukat.

Németországnak és Olaszországnak adják el a mexikói petroleumot

Mexico City, febr. 15. Cardenas, Mexico elnöke tegnap kihallgatáson fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozott az ország petroleum kivitelének kérdéséről. Az elnök kijelentette, hogy azok az utóbbi idő-

ben elterjedt hírek, amelyek szerint Mexiko kibékült az amerikai petroleum mágnásokkal, nem felelnek meg a való-ságnak, az ország petroleumának értékesítése továbbra is a kormány kezében marad.

Ugyanakkor ismertette az ez-

Máramarosszigeti csempészek a tábla előtt

Jakober Armin és felesége máramarosszigeti lakosok, nagy mennyiségű szövetet csempészek be az országba. A csempészt árut bevitték Bukarestbe és ott 12.000 lej értékű szövetet eladtak Rosenstein Izidor és felesége bukaresti lakosoknak. Megindították ellenük az eljárást és a máramarosszigeti törvényszék mind a négyőjüket 6-6 havi fegháza ítélt. A vádlottak felelősek az ítélet ellen. A tábla előtt Rosensteinék másolatban bemutat-tak egy miniszteri határozatot, amely a jegyzőkönyv reájuk vonatkozó részét megsemmisíti. Ezek szerint az új vámtörvény értelmében, ők büntetőjogilag sem vonhatók felelősségre. A tábla úgy határozott, hogy a határozatot eredetiben is beszerzi a miniszteriumtól és ezért a tárgyalást március 15-re halasztották.

Megverte feleségét -- utána vitriolt

Brassó, február 15. Munteanu Ion brassói magántisztviselő hosszabb idő óta igen rossz viszonyban élt feleségével. Elmult este is részegen tért haza és szokás szerint ütlegelni kezdte a feleségét, aki csak nehezen szabadult keze közül és a szomszédokba menekült. A szomszédok hazakísérték az asszonyt és örömmel látta, hogy Munteanu lehiggadva cigarettázik. Alig szívtá el azonban a cigarettát, felkapott egy üveget, amelynek tartalmát, négy deci vitriolt fenékgig felhajtotta. A szerencsétlen ember rövid, de rettenetes kínos szenvedés után meghalt.

Megerőltető munka után egy Diana sósborszesz bedörzsölés-től szinte ujjászületik, sokszoros munkabírást ad.

Baltával ütötte le apját a lopason ért leány

Buzau, febr. 15. Buzăuban szokatlan családi tragédia játszódott le tegnap, amelynek hőse Coman Stella tanítónő-képzőt végzett leány. Coman Stella nem tudott állást találni

és hogy pénzhez jusson, rendszeresen lopkodta szülei holmiját. Apja tegnap is észrevette, hogy egy és más eltűnt a lakásból és felelősségre vonta a leányt. A veszekedés elfajult annyira, hogy a lány baltát ra-

gadt és több helyen súlyosan megsebesítette apját, akit meg-lehetősen súlyos állapotban szállítottak kórházba. Coman Stellát letartóztatták és meg-indították ellene az eljárást.

Amig a Vatikánból állam lett

Hogyan tört ki a háboru az olasz állam és IX. Piusz között és hogyan békült ki XI. Piusz Mussolinivel?

Most volt éppen tíz esztendeje, hogy 1929 február 11-én, a római lateráni palotában két és fél éves tárgyalás eredményeképpen Mussolini miniszterelnök és Gasparri vatikáni bíboros államfőik aláírták azt a békeszerződést, amely hivatva volt véget vetni annak a majdnem hetvenéves háboruságnak, amely az olasz állam és a katolikus egyház között állott fenn, amióta II. Viktor Emánuel csapatai 1870. szeptember 20-án elfoglalták IX. Pius pápától Rómát és ezzel véget vetettek a másfél évezreden át fennállott önálló

egyházi államnak. Ettől fogva hetven éven át az egymást követő római pápák a Vatikán foglyainak tekintették magukat és megválasztásuk után azt többé nem is hagyták el. 1870-től 1929-ig a pápa csak a lelkek szuverénje volt, de mióta, tíz esztendeje a lateráni szerződés, ha bármily kis területen, ha néhány épületre szorítkozva, de helyreállította az egyházi államot, azóta a pápa újból világi fejedelem is. Az egyházi állam területe XIX. századi legnagyobb kiterjedése idején, 1860-ban 41.187 négyzetkilométer volt 3,125.000

lakossal. Északon a lombard velencei királyság, a toscanai és modenai hercegségek, délen a nápolyi királyság, keleten a Adriai, nyugaton a Tyrrheni tenger határolták. Maga az állam a következő részekre oszlott: a római comarcára, a bíbornokok által kormányzott hat legatiora (Bologna, Ferrara, Forli, Ravenna, Urbino-Pesaro, Velletri) és a főpápok által kormányzott tizenhárom de legatiora (Ancona, Macerata, Camerino, Fermo, Ascoli, Perugia, Spoleti, Rieti, Viterbo, Orvieto, Frosinone, Civitavecchia, Benevento).

na olasz tábornok csapatai át lépték a pápai állam határait. Szeptember 20-án a csapatok óriási ivben vették körül az Örök Várost. A pápai zsoldos csapatok a Porta Piát erősitették meg. Az olasz csapatok három órai ágyúzás után a kaput és a falakat rommá lötték, mire a zsoldosok visszavonultak és az olasz katonaság a római nép ujjongása közepette vonult be Rómába. IX. Pius a Vatikán ablakában állt az ostrom alatt. Miután csapatait lefegyverezték, hívei azt tanácsolták, hogy utazzon el. A pápa azonban maradt.

— Azt hiszem — mondotta — ha el is vették tőlem a világi uralmat, azért nem vehették el a jó álmomat.

És ott maradt ő és utódai is a Vatikán önkéntes foglyaként 69 éven át. Október 2-én a népszavazás szentesítette Róma elfoglalását, október 9-én az olasz király rendelete feloszlatta a pápai hadsereget és elbocsátotta a pápai hivatalnokokat. Ettől fogva IX. Pius csak svájci gárdistákat és udvari tisztviselőket tartott. Röviddel később, november elsején kelt enciklikájában kiátkozta mindazokat, akik az egyházi állam annexiójában résztvettek.

IX. Pius sohse békült meg az olasz állammal, hiába kísérelt meg Olaszország minden tőle telhetőt. Az 1871. májusi garancia-törvény kimondta, hogy a pápa személyére nézve sérthetetlen és szuverén jogokkal bír. Követeket tarthat és követeket fogadhat. Övé a Vatikán, a Laterán-palota, a Castel Gandolfói kastély. Ezen kívül évi 3,225.000 lírát fizet neki az olasz állam. A pápa azonban nem fogadta el a pénzt, hanem inkább a hívők péter-filléreit vette igénybe és a törvények érvényességét sem ismerte el.

Utódai X. Pius és XV. Benedek alatt is csak emelkedett a pápaság tekintélye és amikor 1922-ben a pápai trónra XI. Pius, Olaszország miniszterelnöki székébe Mussolini lépett, megérték a dolgok arra, hogy végleg tisztázzák az olasz állam és a pápaság viszonyát.

Majdnem római pápa lett az egységes Olaszország ura

A közhit úgy tudja, hogy az egyházi államnak azért kellett megszűnnie, mert létezésével utjában állt az egységes Olaszország kifejlődésének. Ez merő tévedés, sőt a tizenkilencedik század közepén úgy állott a helyzet, hogy az Italia Unitát csakis maga a pápa valósíthatta meg. Ennek a tervnek a gyökerei a középkorig nyulnak vissza, amikor a pápák II. Frigyes császár ellen nemzeti zászlók alatt küzdöttek a többi olasz városállammal szövetségbe. Egy Gioberti nevű történettudós hatalmas munkában fejtette ki, hogy az egységes Olaszországot csakis úgy lehet megvalósítani, ha az olasz királyok és fejedelmek a pápa primátusa, a pápai tiara díszé alatt egyesülnek egymással. — Ez természetes is volt, hiszen a pápának volt valamennyi olasz uralkodó közt a legnagyobb hatalma és tekintélye s alig volt hihető, hogy a kis államok urai rajta kívül mást elismernének maguk közül maguk fölé.

Ebben az időben a pápai trónon IX. Pius, az a férfiú állt, aki legalkalmasabbnak látszott ennek a szerepnek a betöltésére.

Egy ízben a Kvirinál-palota (mai királyi palota) erkélyét egy galamb repülte körül, ami a tömegből frenetikus lelkesedést váltott ki. Elterjedt a hit, hogy a pápa a Szent Lélek kiválasztotta, aki Olaszországot fel fogja szabadítani az idegen rabságból. A pápa, aki végül karddal és puskával harcolt az olasz egység megvalósítója, a Szavojai dinasztia ellen, ekkor még maga is ennek az egységnek a hive volt.

Tragikus életének egyik legfurcsább fordulata, hogy trónralépésekor a Szavojai dinasztia maga is a pápától várta az Italia Unita megvalósítását. Károly Albert szárd király

volt a pápa legelkeszebb hive, az a Károly Albert, akinek fia, II. Viktor Emánuel foglalta el az egykori államot és Rómát ugyanattól a IX. Piusától. A pápa kiképző tiszteket kért kölcsön a szárd királytól, hogy újjászervezze az elavult pápai hadsereget. Az volt a terve, hogy addig is, amíg a szétszakadt Olaszországot politikailag egyesíteni lehet, vámunióban foglalja össze az olasz államokat. 1848 márciusában állt IX. Pius hatalma és népszerűsége csúcspontján, amikor minisztériumába világi férfiakat is meghívott.

Mi történt, hogy ez a páratlan népszerűség olyan vad

gyűlöletté váljék, hogy a római nép már ugyanazon év novemberében véres forradalomban törjön ki a pápa ellen és 1849 februárjában pedig kikiáltta a római köztársaságot? A magyarázat az, hogy IX. Pius nem merte végigvinni azt a történelmi szerepet, amelyet az olasz egység megvalósítása neki szánt. A nemzeti érzés küzdött benne egyházi méltóságával és mivel nem tudott dönteni, az események tulságuldóitak rajta. — A „Pio Nono” mellett ugyanis még egy jelszó járta a római utcákon és pedig ez: — Maladetto tedesco! (Átkozott német!)

Megszűnik a pápai állam

A most következő évtized már csak látszatélete volt az egyházi államnak, amelyei mindenhol az egységes Olaszország vett körül.

IX. Pius pápa szilárdan elhatározta, hogy megvédi a pápai állam maradék függetlenségét. Elutasította magától a fiatal olasz állam uralkodójának minden közeledési kísérletét. A helyzetet nagy mértékben elmérgesítette Olaszország egyházellenes politikája is. A pápa, hogy tekintélyét növelje, 1869 decemberére zsinatot hívott össze Rómába, amely hosszú viták után 1870 július 18-án 533 szóval 2 ellen kimondta a pápa csalhatalmaságának dogmáját, amely az egyházi életnek azt a függetlenségét, amely a püspökség in tézkedésében rejlett, megsemmisítette.

Ebbe a tulajdonképpen egyházi kérdésbe a világpolitika annyi szála szövődött be hogy függetlenül az olasz nemzeti aspirációktól, mindenkiben világhosszú vált, hogy súlyos konfliktusok magává válhat, ha a pápának politikai hatalma

is van. Csak az első alkalomnak kellett jönnie, hogy ez a világi hatalom teljesen megsemmisüljön. Ez pedig heteken belül bekövetkezett a porosz-francia háború kitörésével. III. Napoleon végre kivonta csapatait Rómából, mire az olasz kormány megkísérelte, hogy annak érdekében interveniáljon a pápánál, hogy a várost simán adja át. Mivel a válasz rideg és elutasító volt, 1870 szeptember 11-én Cador-

Hadbíróság elé került a szökés közben agyonlőtt Bica soffőr özvegye

Kolozsvár, febr. 14. A „Tribuna” jelentése. Bica Ananie soffőr, a szökés közben agyonlőtt terrorista vádlott özvegye hatóság sértés címén a katonai törvényszék elé került. A katonai törvényszék ma hirdeti ítéletét.

Ugyancsak a ma került a hadbíróság elé Ciobanu ügy-

véd és Coposiu Corneliu ujságíró. Ciobanu ügyvéd ellen büntetési feldicsérése és perrend tartási titkos iratok közlése miatt, Coposiu ellen pedig az állambiztonságot érintő iratok megőrzése miatt indult eljárás. A per tárgyalását csütörtökön folytatják.

Magyarnyelvű állami iskolákat állítanak fel a magyarlakta községekben

A nemzetnevelésügyi miniszter rendelete

București, február 15. Hivatalos jelentés: Az elemi iskolai és a tanítóképzői törvény 7-ik cikkelyének megfelelően a jelentős magyar lakosságú községekben és ott, ahol magyar iskolaköteles gyermekek megfelelő számban élnek, felállíthatók magyar tannyelvű elemi iskolák is, vagy pedig az állami iskolák mellé kell magyar tagozatot állítani. A kisebbségi gyermekek szülei azt az isko-

lát választják, amelyiket óhajtják, tiszteletben tartva a gyermek népi hovatartozásának megállapítására vonatkozó törvényes intézkedéseket és elveket. Hasonlóképpen a jelentős német lakosságú községekben, ahol megfelelő számú német iskolás gyermek van, ugyanígy kell eljárni, német származású, vagy a nyelvet jól ismerő képesített tanítókat nevezve ki az illető iskolákhoz. Amíg

az erre a célra létesítendő állami tanítóképzőkben megfelelő tanítókat képeznek ki, addig a magántanítóképzők növendékei bizonyos tanfolyamok elvégzése és különbözeti vizsgák letétele után alkalmazhatók a német tanítási nyelvű iskolákban. Elsősorban német származású tanítók nevezendők ki a nagyszebeni, cernaui és caransebesi állami iskolák végzettjei közül.

Hitler Bismarckot dicsőítette az új német cirkáló vízrebocsátása alkalmából

Hamburg, február 15. A „Bismark” cirkáló vízrebocsátása alkalmából Hitler beszédet tartott, amelynek során többek között a következőket mondotta:

A haderőnek meg kell óvnia a birodalom biztonságát és azt a hatalmat kell nyújtania a kormánynak, amellyel sikeresen védheti meg Németország jogos érdekeit. A birodalom fegyveres erejének: a háború és eszközének meg kell óvnia a békét.

Egy 35 ezer tonnás hadiha-

jókból álló új hadihajó-rajnak vezérhajóját már a nagy Németországban bocsátották vízre. A szígyenletes megalázkodás után a nemzeti szocializmus ujja alkotta a nemzetet és megtorpanás nélkül vezet a sikeres eredményekhez. De éppen ezekben az időkben kell számolnunk azokkal az emberekkel, akiknek a mai nagy Németország alapjait lefektették. Ezen emberek közül csak egyetlen férfiúra emelkedik ki, különleges fénnel a történelem lapjairól. Bismark, akinek hősi élete egész történelmi

korszakot foglal magában és harca az összes ellenállók elleni harc volt.

Hitler azzal fejezte be beszédét, hogy az új fotta harmadik legnagyobb hajójának nem találhattak volna jobb nevet e nagy németnél.

Ezután a hajó megkeresztelésének szertartása következett. Dorothea Löwenfeld asszony, született Bismark hercegnő egy pezsgősüveget tört el és a következő szavakat mondotta: „A Führer parancsából Bismarknak kereszteltek.”

Visszaéléseket fedeztek fel a kolozsvári városházán

Felfüggesztették a temető ügyosztály három tisztviselőjét

Kolozsvár város új vezetősége hatalmas méretű tisztogatási munkába fogott, amelynek során vizsgálatot indítottak mindazon tisztviselők ellen, akiket inkorrekt módon értek. Mintegy két héttel ezelőtt két vámtisztviselőt függesztettek

fel állásukból, tegnap pedig vizsgálatot indítottak a temetői iroda főnöke, Lichirie Nicolae, annak irodavezetője, Marghita Stefan és a sírásó Berec Simion ellen. A vizsgálat megállapította, hogy a fentiek sorozatos visszaéléseket követtek

el, amennyiben egyes családoktól nagyobb összegeket vettek fel azzal, hogy megkönnyítik számukra a megfelelő sírhely beszerzését. Mindhárom közalkalmazottat felfüggesztették állásából és ügyüket áttették az ügyészségre.

Petroleummal leöntötte és felgyújtotta alvó nagyanyját egy garázda munkás

București, február 15. A Str. Labarint 90. sz. ház lakói borzalmas jajveszékelésre ébredtek az éjszaka. Berohantak az udvari szobába, ahol egy lángbaboruló pokróc alól ugyszólván

az utolsó pillanatban huzták ki Florea Tarnavitu bucurești munkás vak nagyanyját.

Hamarosan kiderült, hogy Florea Tarnavitu beszámíthatatlanul részeg állapotban tért haza. Petroleummal leöntötte a kanári madarak kalitkáját, majd meggyújtotta. Megvárta, míg a kanári madarak szénné égtek, majd kezében a kalitka maradványaival, bement a szobába, ahol vak nagyanyja aludt.

Egy pokrócot terített rá az alvó öregasszonyra, majd a pokrócot leöntötte petroleummal és azt is meggyújtotta. Az öregasszonyt a szomszédok mentették meg a tűzhálaltól.

Tarnavitut a rendőrség letartóztatta. Valószínűnek látszik, hogy a munkás alkoholos elmezavarban követte el szörnyű tettet.

Lezuhant egy palesztinai angol katonai repülőgép - hét halott

Amman, február 15. Egy palesztinai angol katonai repülőgép Transzjordániában kődbe került és beleütközött egy határmenti sziklába. A repülőgép kigyulladt és lezuhant. A gépész és egy katona meghalt.

Hét évre ítélték, mert kidobta a vonatból a feleségét

A bécsi büntetőbírószág most tárgyalta Schliffelner Hubert 40 éves bécsi lakos gyilkossági ügyét. A vádlott a múlt év szeptemberében gyilkos szándékkal kidobta a vonatból feleségét, Strohmayr Máriát. Az asszony a vasuti töltés mellett a földre esett és csak könnyebb sérülést szenvedett. A bíróság gyilkossági kísérletben mondta ki bűnösnek és hétévi súlyos börtönre ítélte.

Az angol királyné a világ legelegánsabb hölgye

Newyork, febr. 15. Az amerikai egyetemek hallgatói egymás között szavazást tartottak arról, hogy ki a világ legelegánsabb nője. A szavazás eredménye rendkívül meglepő. Nem filmszínésznőt és nem mondain amerikai előkelőséget nevezett ki az amerikai egyetemi hallgatók közvéleménye a világ legelegánsabb asszonyának, hanem az angol királynét.

A világ legjobban öltözködő asszonya Erzsébet angol királyné, — így szól az indoklás — mert egyénien öltözködik és nem utánoz semmiféle divatlapot.

Az amerikai újságok nagy részletességgel számolnak be a diáklányok „határozatáról” és meglepő jóléti érzéssel már azt is megírják, hogy milyen ruhákat visz magával az angol királyné kanadai és egyesült-államokbeli látogatására. Az amerikai újságok értesülése szerint Erzsébet királyné igen nagy ruhátárral indul utra. A ruháinak legnagyobb része világoskék színű lesz, mert ez áll legjobban egészínkéhez szeméhez.

Az újságok hírére Amerikában több gyárban gyártani kezdték az „Erzsébet-kék” anyagokat...

Katonai Livret könyvecske

kapható a

Pásztor Ede cégnél
Oradea, Piața M. Viteazul 4

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. 192

VERSENYFUTÁS

Minorca szigete körül

Miért szállították az angolok Franconak Minorcát. Nagy hatalmak ütközőpontja a stratégiai szempontból nagyon fontos sziget

(London.) Minorca, a Baleár szigetszoportnak ez az északi, Franciaországhoz legközelebb fekvő szigete csodálatosképp megmaradt a köztársaságiak kezén egészen a csütörtöki kapitulációig, noha Franco tengeren és levegőben összehasonlíthatatlan fölényben volt a köztársaságiakkal szemben. A sziget kitartása Negrinék mellett, még különösebb azért, mert a szomszédságában levő jóval nagyobb Mallorca szigeten a polgárháborúnak majdnem a kezdete óta Franco, illetve az olasz legionáriusok az urak — egy gróf Rossi álnevet viselő bolognai olasz tábornok vezetése alatt. Olasz repülőgépek számtalanszor bombázták Minorcát, főleg kikötőjét: Port Mahont, a sziget azonban makacsul ellenállt és egész biztos, hogy ez az ellenállása Franco győzelmei ellenére is hónapokig elhúzódhatott volna, ha Franco tábornok megbízottját nem a Devonshire angol cirkáló hozta volna Port Mahonba. Ez az angol cirkáló hetek óta látszólag tétlenül vesztegelt a minorcai kikötőben, amíg áztán szerdán délután kifutott, hogy végrehajtsa az angol diplomácia egyik legnagyobb és legfontosabb mozdulatát a spanyol polgárháború és a földközítengeri politikai és erőhatalmi helyzet ki alakítása körül.

Elég hosszú ideig tartott, míg a Devonshire elindult, mert erre a történelmi útjára. Addig se volt azonban tétlen Anglia Minorca szigetén. Az angolok azóta hogy a szomszédos Mallorcát az olaszok szállták meg, nagyon otthonosan mozogtak Minorca szigetén, — nem azért, mert a sziget száz éven át az ő birtokukban volt, hanem azért, hogy szemmel tartásuk a szomszédot. Hogy a sziget a sorozatos olasz légitámadások ellenére is tartotta magát, ebben is az angoloknak volt a főszerepük. A híres Vickers-Armstrong angol hadi anyaggyártó cég fejezte be sebében francia katonai szakértők irányítása mellett Minorca szigetének erővédelmi munkálatait, melyek már 1934-ben megkezdődtek. És ha Anglia nem is szállított partra csapatokat a szigeten és nem is küldött angol helytartót Port Mahonba, mint az olaszok tették Mallorcán, Minorca épp annyira angol megszállás, illetve védelem alatt állt, mint Mallorca olasz alatt. Mikor Barcelona elestével Franco győzelme már elvitathatlanná vált, a lassan, nehézkessé váló angol diplomácia szinte pillanatok alatt cselekedett. — Felajánlotta Francoéknak, — hogy „szállítja” neki Minorcát,

de egy feltétel alatt: a szigetre csak spanyolok fognak bevonulni, idegenek nem. Franco, mint a tények mutatják, a Dawning-streetnek és az angol admirálisnak ebbe a közös akciójába belement, a De-

wonshire kifutott a kikötőből, hogy elhozza Franco parlamentjét, aki előtt a sziget köztársasági helyőrsége kapitulált. A szigetre pedig messziről, a katalán partokról odaszállított spanyolok vonultak be.

A Földközi-tenger nyugati részének legfontosabb stratégiai része

Ha mindez nem történt volna ilyen villámgyorsan, és úgy ahogy történt, akkor a közeli jövőben vagy olaszok, vagy franciák szállták volna meg a szigetet. Mindkettő beláthatatlan következményekkel járt volna. Valószínű, hogy ez a sziget lett volna az új világháború Szerajevója. Hogy miért, ezt megmagyarázza a sziget geopolitikai fekvése.

Minorca és általában a Baleárok a legfontosabb stratégiai pontja annak a tengeri útnak, mely Marseillet Alger és Oran kikötőjével összeköti. Ez az út szinte töretlenül észak-déli irányu és a legrövidebb út Franciaország és északafrikai gyarmatbirodalma között. Ha a Baleárok szigetszoportja a franciákkal szemben ellenséges kezek birtokába jut, úgy sikerül elvágni nemcsak az északafrika és Franciaország közötti legrövidebb utat, de minden földközítengeri utat Dél-Franciaország és Észak-Afrika között. Ez viszont Franciaország potenciál de guerre-jét életveszélyesen csökkenti, mert elzárna attól a hatalmas katonarezervátumtól, melyet az afrikai gyarmatbirodalom Franciaországra nézve jelent. Bármilyen idegenkedés és aggályoskodás fogadta a háború kitörésekor még angol részről is a francia hadvezetőségnek azt az elhatározását, hogy színes csapatokat dob fel a francia-német, majd a balkáni frontra, tény az, hogy a színesek egészen kiváló katonáknak bizonyultak, hisz a marokkói mór katonák segítségével sikerült a franciáknak először megállítani 1914-ben a német offenzívát.

Ha Franciaországot egy jövő háborúban elvágják színes katonatartaléktól, ha a Marseille vagy Toulon-Alger vonal helyett a háromszor olyan hosszú és viharos atlantióceáni uton, vagyis Bordeaux és Marokkó közötti útvonalon kell lebonyolítani a színes ezredeknek az európai hadszínterrel való szállítását, úgy ez végzetes lehet a franciákra nézve. Hogy milyen életbevágóan fontos kérdésről van itt szó francia szempontból, ezt bizonyítja az az a számok, melyeket nemrég Niessel tábornok becsatolt közre egy cikkében, a

melyet a színes csapatoknak a háborúban való részvételéről írt. Az európai harcterekeken, Niessel szerint 250 ezer észak-afrikai, 135 ezer szenegáli néger, 43 ezer indokinai, sok ezer madagaszkári, szomáli néger stb. vett részt. Jól bevált háborús szereplésük óta a franciák még nagyobb gondot fordítottak a színesek gyarmati kiképzésére, magában Franciaországban is állomásozik néhány színes ezred (ezért irnak a német fajtudósok a franciák elnégeresedéséről), úgy hogy ma sokkal több színes katonájuk van, mint a világháborúban és még nagyobb szerepet szánnak nekik az új világhá-

boruban.

Legnagyobb gondot a színes csapatok átszállítása Európába okozza a francia hadvezetőségnek. A francia flottagyakorlatokat is állandóan ennek a gondolatnak szolgálatában tartják, hol az atlanti óceáni részen, hol a Földközi tenger nyugati részében. A hadgyakorlatok eredménye állandóan az, hogy a legsebezhetőbb pontja a francia elgondolásoknak: a Baleárok, ezek között is a legkeletibb fekvésű Minorca.

A spanyolok által sokáig elhanyagolt szigetszoport jelentőségére a világháborúban jöttek rá a németek. A német titkos diplomácia a háború alatt odaigért Spanyolországnak Portugáliát (ugyanúgy, a hogy az 1808-as titkos franciaspanvól szerződésben Napoleon) és Gibraltárt, ha átengedi Németországnak a Baleárokat. Amióta Olaszország az Adriai-tenger helyett a Földközi tengert tekinti „mare nostro”-nak és a francia-olasz vetélkedés következtében a Földközi tenger nyugati részében is ki akarja építeni a maga pozícióit (Korziká), fokozódó érdeklődéssel fordult a Baleárok felé.

A köztársasági kormány, 1934-ben szigorú zárlat alá vette a Baleárokat. A szigetszoport jelentőségét a diplomácia egy pillanatra sem tévesztette szem elől.

Dumitrescu Kereskedelmi és Iparkamarai elnököt jelölték a Front biharmegyei kereskedelmi szekciójának élére

Jelentettük, hogy a nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara vezetősége Kolozsvárra utaztak, ahol résztvettek a Nemzeti Ujjászületés Frontja Kereskedelmi és Közgazdasági csoportjának a gyűlésén. A gyűlésen résztvettek Szamos és Maros tartomány Kereskedelmi Kamaráinak az enőkei valamint az összes professzionista szervezetek vezetői. Jelen volt Valcovici professzor a Nemzeti Ujjászületés Frontja kereskedelmi csoportjának a főtitkára, aki nagyszabású beszámolót tartott.

A gyűlés után megejtették a jelöléseket a Nemzeti Ujjászü-

letési Front Kereskedelmi szekciójának tartományi- és megyei főtitkári tisztségére. Tegnap 3—3 tagot jelöltek, akik között ki fogják jelölni a főtitkárt. A Szamos tartományi főtitkári tisztre Ion Mateit a Kereskedelmi Akadémia rektorát és Metes Stefant jelölték. A biharmegyei kereskedelmi csoport főtitkári tisztségére Dumitrescu Kereskedelmi és Iparkamarai elnököt, Neagu Traiant és Simionescu Mortuit jelölték. A bihari tagozat főtitkárává minden valószínűség szerint Dumitrescu Iparkamarai elnököt nevezik ki.

Két bányász is meghívást kapott Chamberlain teadélutánjára

A Morning Post írja a következőket:

„...A szigetszoport valóban a demokrácia mentővára. Chamberlainné például a munkás teadélutánok sorozatát vezette be. E teák a miniszterelnöki palotában zajlanak le és céljuk az, hogy azon a miniszterelnök közelebb kerüljön az egyes iparágak képviselőivel. Chamberlain igen kíváncsi arra, hogy az egyes iparágaknak mi a véleménye a kormányról és annak főrekvéseiről. Az első ilyen munkás teadélután vendégei az alsóház

és a lordok háza tagjain kívül John Scaife és John Spouge bányászok voltak. Chamberlainné személyesen mutatatta be a vendégeit miniszterelnök férjének. Az egyik bányász a teadélután során a következő szavakkal fordult az angol miniszterelnökhöz:

— Arra kérjük önt, folytassa tovább a béke érdekében vívott küzdelmét.

Ezt a felszólítást Chamberlain miniszterelnök köszönettel vette tudomásul, majd hosszasan elbeszélgetett a bányászokkal.”

A TITOKZATOS HINDU

— Regény — 17

Mr. Chapman mosolygott és az aláírásra előkészített leveltartóban lapozgatott.

— Lásd, Miss Talmadge ez az eredménye, ha valaki ilyenekkel foglalkozik — mondta jókedvűen. — Az ember szeretne túlfenni a rendőrökön és a végén felsül... Itt a levél Mr. Morleynak — folytatta, miközben átfutotta a néhány sort. — Nagyon jó. Rövid, tárgyilagos és udvarias. No, majd meglátjuk. Kérem, hívja föl Richardsot.

Öt perc múlva az óriás nagy csomaggal karján jelent meg az ajtóban. Chapman utközből bevásárolt és Richards személynél hozta föl a csomagokat, hogy az irodában válogassa szét azokat.

— Mit végzett? — kérdezte Chapman félhangosan, mialatt a hatalmas férfi az asztalra helyezte a csomagokat.

— Sajnos, még semmit — jelentette ki Richards — bár újra mindent megpróbáltam.

Széles képe becsületes sajnálatot fejezett ki, de Chapman bizalmatlan oldalpillantást vetett rá.

— Ne csináljon ostobaságot — óvta élesen. — Ismerem a módszereit, de arra még ideje van. Egy két napon nem múlik.

— Es lassu viz partot mos mos — tette hozzá Richards meghajlással, de a főnöke már mással foglalkozott.

— Készítse elő holnaputánra a Morley-szerződéseket — mondta. — Megbeszélésem van az örökösökkel és az iratokra szükség lehet. A fickó különben kezd nem tetszeni. Többet kellene törődnünk vele. Mindig jó, ha az ember tudja, mihez tartsa magát a szomszédjával szemben.

Mr. Chapman kissé félrehúzta száját és a csomagokra mutatott, Richards széles mosollyal rakosgatni kezdett.

Tudta, hogy a főnöke a mosószereket, nyakkendőket és a hasonló holmit magával viszi Morleys Hallba, a szivarok és cigaretták fele viszont az irodában marad. A többi apróság rendeltetési helyét is tudta.

A munka gyorsan haladt és amikor majdnem befejezte, hosszukás, lapos doboz került a kezébe, melynek tartalmával nem tudott mit kezdeni. Papírra ágvázva keskeny, barna valami volt. Vastag ujjával belenvut és kivette.

Ezzel mi történjék, uram? — kérdezte határozatlanul és Chapman közönyösen megfordította a fejét.

(Folytatjuk)

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CEGNEL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szög 20 lei — minden további szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Megjelenik mindennap.

POSTA

Fényképei
nagyon olcsón és nagyon jól
szavatosság mellett
Róna fényképész
műtermében kaphat
Régi képekről élethű nagyjítások
Str. Alexandri No. 4.

ÁLLÁS

Felvétetik csolnak vezetéshez megbízható család, esetleg bérbe is adnám. Értekezni délután fél 6—7 között első csolnak átjárásnál. 493.

Fiatall mindenest, ki főzéshez is ért, keresek azonnalra, vagy 15-ére. Nicolae Jorga 21. II. em. 20 458

Aljamunkásokat, Finismunkásokat felvesz Faur cipőgyár. Str. Aurél Lázár No. 10. 489

Vaskereskedő segédet és egy kezdő leányt pénztárhoz felvesszék, Izsák vaskereskedés, N. Iorga utca 16. 488.

Szabósegédet és tanuló felvesszék. Tóbiás szabósága. Piața Bisericii. 492.

VÉTEL-ELADÁS

A volt városi szállótelep melletti (Str. Stroiescu), a nagyállomástól alig 5 percrenyire, több, ház építésére is kiválóan alkalmas földterület eladó. Értekezni a tulajdonosnál d. e. 8—10-ig Str. Franceză 12. 442

Kötélgyártó szerszám olcsón eladó. Str. Ovidiu 7. Oradea. 490

Modern gyermek kocsit eladó. Str. Iuliu Maniu 102. Somlai. 491.

Selejtes kreppapír tekercsenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

LAKÁS

Kétszobás, földszintes lakást, lehetőleg kertes udvarban keresek május 1-re. Cimeket a kiadóba kérek. 345

Royal Mozgó (volt Tivoli) újabb szenzációs dupla műsora:

1 VÉRBE BORULT HATÁR — főszerepben John Wayne és Buffalo Bill
2 Stan és Bran Hollywoodban — A nevetetés legnagyobbjaival
Előadások vasárnap d. u. 3 órátk.

SPORT

Megengedték a diákok sport szereplését

Marinescu tábornok, a Szövetség elnöke interveniált a közlekedésügyi minisztériumban a diákok sport szereplése érdekében. Az intervenció eredménytel járt, a közoktatásügyi minisztérium rendelkezése értelmében, engedélyezték a diákok sport szereplését és minden sportot üzhhetnek.

A rendelet, amelyet leküld-

tek az összes helytartóságokhoz a következőképpen szól:

— Kérjük, közöljék a helytartóság körzetébe tartozó iskolákkal, hogy a közoktatásügyi minisztérium engedélyezte a diákoknak a Sportegyesületekben való szereplését.

Petre Andrei

közoktatásügyi miniszter.

Délamerikai turára megy a román válogatott

A Szövetség az angol válogatott lekötése után ismét szenzációs programról tárgyal. Ezuttal a délamerikai turnéről tárgyalnak egy lengyel újságíró közvetítésével. A terv szerint Brazília, Uruguai és Argentína jönnek elsősorban szá-

mitásba és nemzetközi, városközi és klubközi mérkőzések lekötéséről van szó. A mérkőzéseket revans jelleggel kötik le. A tárgyalások elé nagy érdeklődéssel tekintenek az ország Sportkörei.

A legjobb játékosok

Vasárnap már mindenütt kezdetét vette a futball idény. Több játékos már is kitűnő formában van. A fővárosi lapok szerint a legjobb játékosok listája: Dávid (Venus) Wetzter (Tricolor C. F. V. P.) Gioni Dumitrescu (Unirea Tricolor),

Praszler (Juventus) Moiescu (Makabi), Barátky (F. C. Rapid) Duce (Sportul Studentesc) Seica (S. T. B.), Juhász (N. A. C.), Mercea (Gloria), Ciolac (Ripensia), Fülöp (Ripensia), Bătrân (A. M. T. E.), Klimék (Kinizsi), Cociuban (Victoria).

Börtönbüntetésre ítélték Buzauban a Ripensia játékosait

(Buzau.) A buzaui járásbíró-ság tegnap érdekes ítéletet hozott a Ripensia válogatott labdarugó játékosai ellen: Bindeát és a csapat többi tagjait háromhavi börtönbüntetéssel sújtotta. Az ítélet végleges és elene csak sürgős pergátló kifogással lehet élni és így a Ripensia csapatát az a veszély fenyegeti, hogy a tavaszi szezon börtönben fogja eltölteni.

Az ügy előzménye az, hogy 1936-ban Buzau állomás közelében, mikor a Ripensia egyik csernovici mérkőzésről tért haza, Bindea meglökte a folyosón a kalauzt, aki „állatnak” nevezte a játékos. Bindea erre arculütötte a kalauzt, a verskedésbe az egész csapat beleavatkozott és a kalauzt alaposan helybenhagyták. Ennek az ügynek szomorú következménye most a háromhavi börtönbüntetés.

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK:

BUCURESTI, 7 Ritmikus tor-na, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási közlemények. 12 Az országórók órája. 13 Pontos időjelzés, közművelődési és sportközlemények, vízállásjelentés. 13.10 Jean Marcu zenekarának hangversenye. 14.10 Hírek. 15.10 Rádióközlemények. 18: Gyermek órája. 19.02 Időszerű kulturhírek. 19.17 Hangverseny. 20 Előadás. 22.20 hangverseny. 21 Bevezető a szimfonikus hangversenyhez. 21.15 A „Filarmonica” szimfonikus zenekar hangversenye. Szünetben Hírek, sportközlemények 22.25: A szimfonikus zenekar hangversenyének folytatása. 23.15: Hanglemezek. 23.45 Hírek francia és angol nyelven.

BUDAPEST. 7.45 Torna, 11. Hírek. 11.20 Előadás. 11.45 felolvasás. 13 Déli harangszó, időjárásjelentés. 13.10 Rácz Pál és cigányzenekara muzsikál. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30 A rádió szalonzenekara. 15.35 Hírek. 15.50 A rádió műsorának ismertetése. 17.15 Előadás. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Előadás. 19.15 Előadás. 19.45 Cigányzenekar. 20.30 Három egyfelvonásos rádiójáték, utána kb. 21.30 A Szegedi Egyetemi Énekkar hangversenyének közvetítése. 22.05 Katonazena. 22.40 Hírek. 23 Közvetítés a műkorcsolyázó világbajnokság ünnepélyes megnyitásától, beszélő Pluhár István. 23.45 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Hanglemezek. 1.05 Hírek.